

AKATIST SVETOM APOSTOLU I EVANĐELISTU JOVANU BOGOSLOVU

Kondak 1

Izabrani od ribarskih mreža na propovedanje Evanđelja, i od lovljenja riba na lovljenje ljudi za svetlost istinskog bogopoznanja, o veliki apostole, učeniče, prijatelju i ljubimče Hristov, moli jedinog istinitog Čovekoljupca, koga si serafimskom ljubavlju zavoleo, da se smiluje na nas koji ištemo tvoje posredovanje kod Njega i koji ti kličemo:

Raduj se, Jovane apostole, ljubimče Hristov i bogoslove!

Ikos 1

Tvorca Anđelskih Sila i svake stvari, Vladara i Gospoda, koji je primio na sebe telo naše i javio se na zemlji spasenja našeg radi, ugledavši gde hodi pokraj Mora Galilejskog i poziva u zvanje apostolstva tebe i tvoga brata, Jovane Blaženi, ti ostavi mreže ribarske i oca svoga u lađi, i od tada si nepokolebljivo išao za Spasiteljem. Toga radi kličem ti ovako:

Raduj se, jer si iz ljubavi prema Hristu oca po telu ostavio!

Raduj se, jer si Hristom Oca nebeskog našao!

Raduj se, jer si svet i sve njegove čari prezreo!

Raduj se, jer si nebeska blaga u naknadu dobio!

Raduj se, jer si telo duhu potpuno potčinio!

Raduj se, jer si duh svoj preslatkom učitelju tvom Isusu pokorio!

Raduj se, Jovane apostole, ljubimče Hristov i bogoslove!

Kondak 2

Videći besprekornu čistotu srca tvoga, neukaljanu telesnim slastima, Hristos Gospod nađe da si dostojan sozercanja tajanstvenih otkrivenja, pomoću kojih ponirući u dubinu bogoslovlja, ti ćeš moći propovedati bogoslovlje da sav svet čuje. Radi toga nazva te sinom groma koji Mu kliče: Aliluja!

Ikos 2

Obasjavajući dušu svoju duhom istinskog bogopoznanja, hodio si za blagim Učiteljem tvojim učeći se premudrosti što izlažaše iz usta Njegovih, i zbog savršene bezazlenosti tvoje i devstveničkog celomudrija zavole te Hristos Gospod. Stoga čuj nas koji te slavimo:

Raduj se bezazlenosti ljubitelju!

Raduj se devstvenosti i čistote čuvaru!

Raduj se božanske ljubavi učitelju!

Raduj se dobrih naravi vaspitaču!

Raduj se smirenoumlja ogledalo!

Raduj se božanske blagodati svetilo!

Raduj se, Jovane apostole, ljubimče Hristov i bogoslove!

Kondak 3

Silu Božanstva Hristova, sakrivenu pod oblakom nemoćne prirode ljudske, poznao si očigledno, kada Gospod, vaskrsavajući Jairovu kćer i potom preobražavajući se na Tavoru, udostoji jedino tebe sa druga dva učenika da budete svedoci takvih preslavnih čudesa; i ti, poznavši Hrista, da je istiniti Bog, iz dubine srca svog uskliknu Njemu: Aliluja!

Ikos 3

Imajući veliku slobodu prema Hristu Sinu Božjem koji te ljubljaše, ti se u toku Tajne Večere nasloni na prsi Njegove; i kada Gospod pretkazivaše o izdajniku Svom, tada se ti jedini usudi da upitaš ko je to. Toga radi mi ti kličemo:

Raduj se ljubljeni Hristov učeniče!

Raduj se prisni Njegov prijatelju!

Raduj se, jer si slobodno na prsima Gospodnjim otpočinuo!

Raduj se, jer si smelo o tajni izdajstva zapitao!

Raduj se, jer si bliži Hristu od drugih učenika!

Raduj se, jer tebi više nego drugim apostolima Hristos božanske tajne otkrivaše!

Raduj se, Jovane apostole, ljubimče Hristov i bogoslove!

Kondak 4

Kada oluja jarosti i zverskog besa tvrdovratih i nezahvalnih Jevreja udari na Hrista Sina Božija, tada svi učenici Njegovi, obuzeti strahom, pobegoše; ali ti, ispunjen većom ljubavlju prema Gospodu Hristu nego drugi, gledajući sve muke Njegove, ostao si neotstupno i do samog raspeća, svim srcem sastradavajući Djevi Majci Božjoj koja je

plakala i ridala, i diveći se krajnjem milosrđu i dugotrpljenju Božjem, klicao si Postradalome za rod ljudski: Aliluja!

Ikos 4

Spasitelj sveta, viseći na krstu prikovan za grehe naše, i videvši tebe i Mater Svoju gde kraj krsta stojite, usini te Preblagoslovenoj Djevi Bogorodici, govoreći joj: "Ženo, eto ti sina!" i tebi zatim: "eto ti matere!" A mi, dostojno ocenjujući takvu čast, ukazanu tebi, kličemo ti ovako:

Raduj se, jer si se udostojio usinavljenja Božjoj Materi!

Raduj se, jer si se time, kao nekim duhovnim srodstvom, naročito orodio sa Hristom!

Raduj se, jer si Materi Božjoj na dostojan način poslužio!

Raduj se, jer si je za sve vreme života njena na zemlji izdržavao!

Raduj se, jer si i pri Uspeniju njenom pratio do groba česno i sveta telo njeno!

Raduj se, jer si ispred kovčega njenog išao sa blistavom granom, donesenom Arhangelom Gavrilom!

Raduj se, Jovane apostole, ljubimče Hristov i bogoslove!

Kondak 5

Kao bogovođena zvezda javio si se u Asiji, otišavši tamo, kockom određen, radi propovedanja reči Božje. Ali pre toga Gospod dopusti da te proguta more; no blagodat Božja, koja je svagda bila s tobom, sačuva te živa u dubinama morskim, i posle četrdeset dana naredi valu morskom da te izbaci na obalu. Kada to ugleda tvoj učenik Prohor koji je već oplakivao smrt tvoju, on gromkim glasom uskliknu čudotvornom Bogu: Aliluja!

Ikos 5

Kada žitelji Efesa videše preslavno čudo koje ti učini vaskrsnuvši mladića Domna, umrtvljenog demonom koji je boravio u banji, gromko proslaviše silu Boga koga im ti propovedaše, i izbavivši se od gadnog idoloslužjenja, klicahu tebi ovako:

Raduj se istinitog Boga služitelju!

Raduj se demona progonitelju!

Raduj se, jer silom Hristovom mrtvace oživljuješ!

Raduj se, jer tom istom silom ti život i zdravlje povraćaš!

Raduj se, jer pomračene umom k svetlosti istine prizivaš!

Raduj se, jer prosvećujući pravom verom ti ka vrlini upućuješ!

Raduj se, Jovane apostole, ljubimče Hristov i bogoslove!

Kondak 6

Boraveći u Efesu kao bogonosni propovednik reči Božje i revnujući za rasprostranjenje blagodati evanđelske, ti si učenje svoje potvrđivao čudesima strašnim i teško shvatljivim: jer si jednom molitvom srušio Artemidin hram, da bi idolopoklonici, videvši to, poznali Boga jedinoga, kome mi kličemo: Aliluja!

Ikos 6

Svetlost vere Hristove, koju si ti propovedao, već blistaše u Efesu punim sjajem, kada zločestivi Domicijan podiže gonjenje na hrišćane; tada i tebe, kao revnosnog ispovednika imena Hristova, poslao eparh u Rim okovana, gde ti i pretrpe strašna mučenja. Njih radi mi te susrećemo ovim pozdravima:

Raduj se, jer si radi ispovedanja Hrista bijen!

Raduj se, jer ti ispijena čaša smrtonosnog otrova ništa nije naškodila!

Raduj se, jer se u kotlu kipećeg ulja nisi kuvao!

Raduj se, jer si se u ljutim mukama silom Hristovom čitav sačuvao!

Raduj se, jer si cesara koji te je mučio nadprirodnom nepovređenošću uplašio!

Raduj se, jer si tom istom nadprirodnom nepovređenošću uverio narod u veličinu Boga koga hrišćani veruju!

Raduj se, Jovane apostole, ljubimče Hristov i bogoslove!

Kondak 7

Kada mučitelj vide da te ni najljuće muke, koje on beše izmislio, ne mogoše umrtviti, on, smatrajući da si besmrtnan, osudi tebe na progonstvo na ostrvo Patmos; a ti, potčinjavajući se takom promislu Božjem, sa zahvalnošću si pevao Bogu koji sve na dobro ustrojao: Aliluja!

Ikos 7

Nova čudesa ti pokaza idolopoklonicima, ištući da ih obratiš spasonosnoj veri Hristovoj, kada ploveći u progonstvo svoje, po zapovesti tvojoj more izbaci živog na lađu mladića koji se beše utopio, bura prestade, voda se slana pretvori u slatku, vojnik se isceli od čira u stomaku; i po dolasku tvom pa Patmos, demon gatalački bi izgnan iz Apolona. Tada svi

koji gledahu takva neshvatljiva zbivanja, dolažahu k poznanju Triipostasnog Boga, a mi te veličamo ovako:

Raduj se, jer moru i buri zapovedaš!

Raduj se, jer satanske duhove iz ljudi izgoniš!

Raduj se, jer jednom rečju bolesti isceljuješ!

Raduj se, jer svima što su u nevoljama pomoć ukazuješ!

Raduj se, jer si mladića od davljenja u moru izbavio!

Raduj se, jer si nevernike u istinitoj veri utvrdio!

Raduj se, Jovane apostole, ljubimče Hristov i bogoslove!

Kondak 8

Neobično beše žrecima Apolonova hrama videti kako ti dom njegov, koga oni bezumnici smatrahu za boga, jednom rečju sruši na zemlju; i oni, čudeći se i ujedno besneći na takvu drskost tvoju, odoše k vraču Kinopsu, revnosnom zaštitniku demona, da odmazdi za osramoćenje boga njihovog, a on, slep dušom, ne znajući silu što je u tebi, pokuša da te utvarama i raznim prividima zastraši, i da narod digne protiv tebe; no potom on sam, bednik, uzdajući se u svoje čini, zaroni u more, i tamo utonu, jer demoni behu nemoćni da ga spasu, pošto im ti zabrani imenom Isusa Hrista Sina Božija; narod, svedok ovoga čuda, proslavi Hrista, zapevavši: Aliluja!

Ikos 8

Svega sebe napunivši božanskom ljubavlju, sav si postao obitalište Svetoga Duha; proricao si budućnost, govorio si o onome što je daleko kao o nečem bliskom, isceljivao si bolesne, ženi carskog namesnika koja je bila u porođajnim mukama olakšao si patnje čim si stupio na prag doma njihova. Stoga primi od nas grešnih ove pohvale:

Raduj se blagodati Božje boravište!

Raduj se Duha Svetoga obitalište!

Raduj se reko čudotvorna, puna lekovite sile!

Raduj se grome koji biješ starodrevnu zmiju i njene anđele!

Raduj se, jer lukavstvo zlog Satane izobličavaš!

Raduj se, jer verne od njegovih zamki zaštićavaš!

Raduj se, Jovane apostole, ljubimče Hristov i bogoslove!

Kondak 9

Revnosno iskorenjujući svako bezakonje među ljudima, kojima si bio poslan, ti jednom rečju razori Bahusovo idolište; Nukijana maga ubedivši čudesima, ti od vuka načini krotko jagnje i privede Hristovoj veri; i izobličivši mater zbog bezumne bludne pohote prema sinu, ti je obrati k pokajanju; i oni, obrativši se od greha ka spasenju, neućutno klicahu Bogu: Aliluja!

Ikos 9

Krasnorečivost ljudske filosofije nije u stanju izraziti, niti um telesnoga čoveka shvatiti ono što si nam ti objavio o bespočetnom biću Triipostasnog Boga; jer slično Mojsiju ti si u gromovima i munjama na gori primio od Boga tajnu bogoslovlja, i objavio si svetu: da u početku beše Logos, odiskoni nerazdvojan od Oca, da je On uzrok svemu što postoji, da je On svetlost života koju tama obuzeti ne može. Ozaravani takvim blistanjem svetlosti Božanske Istine, mi te počitujemo kao tajnika bespočetne Trojice, i slavimo te kao najsavršenijeg bogoslova:

Raduj se orle koji si uzleteo do samog plamenolikog prestola Božjeg!

Raduj se trubo koja si objavila svetu predvečnog i bespočetnog Boga!

Raduj se ti koji nam nedostižne tajne Božije otkrivaš!

Raduj se ti koji nam čovečanstvo i Božanstvo Hristovo objašnjavaš!

Raduj se ti koji nas ljubavi prema Bogu i bližnjemu učiš!

Raduj se ti koji nam za tu ljubav prisustvo Božje obećavaš!

Raduj se, Jovane apostole, ljubimče Hristov i bogoslove!

Kondak 10

Želeći spasti duše ljudske, ti si svesrdno poučavao ljude da veruju u Hrista Sina Božija, da imaju savest čistu, i da ljube jedan drugog, kako bi ne samo ovde nego i u naseljima pravednih ushićeno pevali svemogućem Bogu: Aliluja!

Ikos 10

Videvši u otkrivenju gornji Jerusalim, ti si nam predao proroštvo o onome što već jeste i što će biti do kraja sveta, kazujući nam to tajanstvenim rečima i prepuštajući razumevanje toga onima koji imaju božanski um. Diveći se takvoj premudrosti, darovanoj ti od Boga, mi te veličamo ovako:

Raduj se, jer si poznanjem Alfe i Omega prevazišao prirodu ljudsku!

Raduj se, jer si postao obitalište tajanstava, neobuhvatnih za um ljudski!

Raduj se, jer si video neiskazana otkrivenja Božja!

Raduj se, jer si ih vernima predao!

Raduj se, jer si radosti svetih još u ovom životu poznao!

Raduj se, jer sada te radosti u najvišoj meri nesmetano uživaš!

Raduj se, Jovane apostole, ljubimče Hristov i bogoslove!

Kondak 11

Blagodarnu žrtvu hvale prinese tebi, sveti apostole Jovane, onaj hrišćanin koji, pošto osiromaši i ne imadaše čime isplatiti dug svojim poveriocima, pade u očajanje i nameravaše izvršiti samoubistvo, ali ti čovekoljubivi, želeći ga izbaviti i od vremenske i od večne smrti, krsnim znakom pretvori seno u zlato i dade tome siromahu, da tim zlatom i dugove vrati poveriocima i dom svoj prehrani, a da Bogu, koji mu preko tebe učini dobro, peva: Aliluja!

Ikos 11

Lučezarna duša tvoja, dostigavši u meru rasta visine Hristove i u čoveka savršena, oseti da se približilo vreme neophodne promene čovekove: da truležno nasledi obećanu netruležnost, i smrtno obećanu besmrtnost. Tada ti naredi učenicima svojim da te sahrane živa; a kad sutradan dođoše na grob tvoj, i otkopaše ga, oni u njemu ništa ne nađoše. Poznavši u tome da promena tvoja bi izvršena neobičnim ljudskim smrtnim usnućem, oni ti uzneše hvalu ovako:

Raduj se orle koji obnovi svoju mladost nesmetanim uzletom ka suncu slave Božje!

Raduj se, jer si takvom promenom prevazišao sve zakone ljudske prirode!

Raduj se, jer si po obećanju blagog Učitelja svog seo na jedan od dvanaest prestola!

Raduj se, jer tvoriš na njemu sud i pravdu usred ljudi Božjih Izrailja!

Raduj se, jer se ti sada naslađuješ gledajući lice onog preslatkog Isusa, na čije si se prsi naslonio pre Njegova stradanja i vaskrsenja!

Raduj se, jer nam ti od Njegova milosrđa izmoljuješ sva blaga!

Raduj se, Jovane apostole, ljubimče Hristov i bogoslove!

Kondak 12

Blagodat bi dana od Boga onom mestu gde telo tvoje beše predato zemlji, da na dan sahrane tvoje pušta sitan prah na isceljenje bolesnika, pokazujući tim čudom kako Bog proslavlja one koji Ga ljube, da bismo svi, gledajući ovo, neprestano srcem i dušom danju i noću klicali Njemu: Aliluja!

Ikos 12

Hvaleći trude tvoje u apostolstvu, i čudesa i isceljenja koja si izlivao i izlivaš blagodaću Duha Svetoga koji u tebi obitava, mi slavimo Boga što nam je darovao takvog putovođu koji nas vodi putem spasenja i pun je sažaljenja prema ništavnosti našoj. Stoga, sveti apostole, primi od nas ovakve pohvale:

Raduj se sveodlični učeniče Hristov!

Raduj se sveizvrsni učitelju Crkve Hristove!

Raduj se početku i temelju bogoslovlja!

Raduj se otkrivenje Božanskih tajni!

Raduj se primeru devstvujućih i ohrabrenje k celomudriju!

Raduj se brza pomoći i zaštito svima vernima koji pribegavaju tvome zastupništvu!

Raduj se, Jovane apostole, ljubimče Hristov i bogoslove!

Kondak 13

O, preslavni i svehvalni apostole i evanđeliste, ljubimče Hristov, voljubljeni Jovane, svojim svemoćnim posredovanjem kod svemoćnog Učitelja tvog i našeg Vladara i Gospoda, izmoli nam sva vremenska i večna blaga, i hrišćanski kraj života našeg, da bismo s tobom u naselju pravednih, i sa horovima Anđela zapevali Triipostasnom Bogu: Aliluja!

(ovaj Kondak se čita 3 puta zatim Ikos 1 pa Kondak 1)

MOLITVA SVETOM APOSTOLU I EVANĐELISTU JOVANU BOGOSLOVU

O, veliki apostole, gromoglasni evanđeliste, preizvrsni bogoslove, nedostižnih otkrivenja tajnovičke, devstveniče, i mili ljubimče Hristov Jovane, primi sa svojstvenim ti milosrđem nas grešne koji pribegavamo tvojoj moćnoj zaštiti i pokroviteljstvu. Izmoli u svemilosrdnog čovekoljupca Hrista i Boga našeg, koji pred tvojim očima proli Svoju sveskupocenu krv za nas nepotrebne sluge Svoje, da ne pomene bezakonja naša, nego da se smiluje na nas, i da postupi sa nama po milosti Svojoj, da nam daruje duševno i telesno zdravlje, svaku blagodat i izobilje, učeći nas da sve to upotrebljavamo u slavu tvoga Tvorca, Spasitelja i Boga našeg; i da po završetku privremenog života izbegnemo, sveti

apostole, nemilosrdna istjazavanja koja nas očekuju na vazdušnim mitarstvima, i da pod tvojim rukovodstvom i pokroviteljstvom stignemo u nebeski Jerusalem, čiju si slavu ti video u otkrivenju, a sada se naslađuješ onom radošću koja je obećana izbranicima Božjim. O, veliki Jovane, sačuvaj sve gradove i zemlje hrišćanske, i sve pravoslavne hrišćane, od gladi, pomora, zemljotresa, poplave, požara, pokolja, najezde tuđinaca i međusobnog rata; izbavi nas od svake nevolje i napasti, i molitvama svojim odvрати od nas pravedni gnjev Božji, i izmoli nam Njegovu milost. O, veliki i nedostižni Bože, Alfo i Omega, izvore i uvore vere naše! evo za molitvenog posrednika svog mi Ti predlažemo Svetog Jovana, koga si Ti udostojio da putem neizrecivih otkrivenja pozna Tebe, neiskazanog Boga: primi posredovanje njegovo za nas pred Tobom, ispuni molbe naše na slavu Tvoju; no svrh svega usavrši nas duhovnim savršenstvom, da bismo uživali beskonačni život u nebeskim obiteljima Tvojim. O, nebeski Oče, Tvorče svega, svemoćni Care! prstom Svojim dodirni srca naša, i ona će se kao vosak rastopiti i razliti pred Tobom, i zemljana tvar postaće duhovna, u čast i slavu Oca i Sina i Svetoga Duha. Amin.